

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

1299. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlssudvalg

78. ÅRGANG 19. AUGUST 1976

Statens Forsøgsstation, Hornum, 9600 Aars

Rosa 'Rona'

O. Bøvre og P. E. Brander

Oprindelse

I en samling stiklingeformede roser af sorten 'Buisman's Triumph' på statens forsøgsstation, Hornum, blev der i 1965 fundet et individ med mørkere røde blomster. Individet lignede i alle øvrige egenskaber 'Buisman's Triumph'. Denne nye taxon er antagelig opstået ved naturlig mutation enten på den oprindelige okulerede moderplante eller i stiklingematerialet fra denne. Det blev besluttet at undersøge mutantens dyrkningsegenskaber. Nyheden fik navnet 'Rona', som er et fantasinavn.

Dyrkningsegenskaber

I årene 1966 og 1967 blev 'Rona' opformeret, dels ved stiklinger dels ved okulation. De orienterende afprøvninger viste, at sorten besad mange gode dyrkningsegenskaber, og den blev derfor medtaget i sortsforsøget med Lave Roser i 1969-71 (1178. beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur).

Forsøget viste, at sorten har de samme gode dyrkningsegenskaber som 'Buisman's Triumph'. Den er hårdfør, robust og som helhed meget sund, idet der ikke i sortsforsøget er registreret sygdomme af betydning. Under produktionen derimod er der forekommet angreb af meldug, såvel på okulanter som på stiklingeformede

planter. Sorten har et tæt, kraftigt løv, som giver et ret effektivt jorddække i forhold til andre rosensorter, og den er blomsterrig.

I sortsforsøget har 'Rona' opnået et samlet værdital på 148 i gennemsnit for de tre forsøgsår, mens det for 'Buisman's Triumph' var 124.

'Rona' har således klaret sig fint i forhold til mange af de øvrige sorter i forsøget, idet værdital 200 er det højest opnåelige og værdital 100 svarer til gennemsnittet af samtlige sorter i forsøget.

Følgende del-værdital er givet for forskellige egenskaber til de to sorter:

	del-værdital (0-200)	
	'Rona'	'Buisman's Triumph'
Virum, ialt	159	124
Hornum, ialt	135	125
Sundhed	152	125
Almindelig indtryk	151	131
Vækst	136	120
Løv	151	142
Klædelighed ved afblomstring	155	101
Placering af blomsterne . . .	126	—
Duft	78	75

Ved sundheds- og overvintringsbedømmelserne i sortsforsøget har 'Rona' opnået følgende gennemsnitskarakterer, skala 1-10, hvor 10 er bedst i dyrkningsmæssig henseende:

	'Rona'
Samlet sundhed	9
Meldug	10
Stråleplet	10
Overvintring	9

Begge sorter er, på grund af deres robusthed og store løvmasse, egnede til gruppeplantning. Derimod er de ikke hvad der forstås ved afskæringsroser.

Sortsbeskrivelse

'Rona' er en Floribundarose, den bliver 75-100 cm høj, 50-70 cm bred. Væksten er kraftig og rgt forgrenet. Løvet er mørkegrønt, blankt, røddlig i udspring, og det er fyldigt. Blomsterne er halvfylde, og farven er målt efter RHS Colour Chart 53B-C-D, svarer til dyb purpuragtig rød og ikke lys purpuragtig rød, som angivet i beretning nr. 1178, i daglig tale vil den blive benævnt mørkerød.

Sorten ligner i alle henseender 'Buisman's Triumph', den væsentligste forskel er blomsterfarven, som hos 'Rona' er RHS 53B-C-D, der betegnes mørkerød, hos 'Buisman's Triumph' RHS 52B-C til 62A, svarende til lys purpuragtig rød, der betegnes lyserød.

Sortens stabilitet

Sorten har været okuleret i et antal på ca. 1.000 planter i markforsøg, uden at der fremkom nye mutanter eller remutation, der er heller ikke fremkommet mutanter i de stiklingeformerede planter, der har været anvendt i containerforsøgene.

Distribuering

På grundlag af forsøgene med sorten, blev det i 1973 besluttet, at den var så værdifuld, at den fortjente at blive sat i produktion og anvendt

til samme formål som andre kraftigvoksende Floribunda roser.

Der blev foretaget en opformering af 'Rona', og i 1973 blev planteskolerne via F.S.H. tilbudt moderplanter og okulationsøjne.

Formerings- og produktionsvejledning

Foruden den traditionelle formeringsmetode af roser ved okulation, kan 'Rona' stiklingsformeres. Forsøg på statens forsøgsstation, Hornum, med stiklingeformering af roser har vist, at 'Rona' er en af de mange rosensorter, som er velegnet til denne formeringsmåde. Resultaterne indtil nu viser, at den er fuldt ud vinterhårdfør på egen rod.

'Rona' er meget let at formere som urteagtig stikling, roddannelsesprocenten er over 95. Knopbrydningen er meget jævn, og tilvæksten er god både ved containerdyrkning og som frit udplantet i markkultur.

Hvilken formerings- og produktionsmetode, der må foretrækkes afhænger bl.a. af det tilstedeværende produktionsapparat og ikke mindst hvilket produkt, man ønsker at fremstille og sælge. Formerings- og produktionsvejledning for forskellige rosenprodukter findes i publikationer fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

823. Beretning: Stiklingeformering af Roser.
1. Forsøg med vækststof, stikketidspunkt og overvintring.

890. Meddelelse: Kulturforsøg med roser.
1081. Meddelelse: Stiklingeformerede roser.
1155. Meddelelse: Stiklingeformering af sorter af Lave Roser.

Containerplante

I nærværende meddelelse beskrives *Rosa 'Rona'* som containerplante. Alle roser, både okulerede og stiklingeformerede kan produceres i containere, men på grund af rodens form og størrelse har en stiklingeformeret rose et fortrin som containerplante.

Forudsætningen for at en rose kan sælges som containerplante er, at den er *dyrket* i en container, og at plantens rødder har gennem-

vokset dyrkningssubstratet og fastholder dette.

En containerproduceret rose kan altså være en okuleret eller stiklingeformeret plante. Det mest almindelige er en okuleret 2. eller endog 3. sorterings rose, men pottes op i containere i løbet af vinteren eller tidligt på foråret. Roserne sættes ud på containerpladsen tidligst muligt, og ved kontrolleret vand- og gødningstilførsel vil planterne hurtigt udvikle nye skud, men roserne er ikke salgstjenlige før dyrkningssubstratet er gennemvokset, og planterne har blade og blomster, og det vil være i sidste del af juni (uge 26).

Ved at give roserne en forkultur i væksthuse kan de nå at blive salgstjenlige til sen forårsudplantning (uge 22).

Stiklingeformede 'Rona' i containere

Produktion af 'Rona' som containerplante, baseret på stiklingeformede planter, kan foregå på samme måde som for okuleret plante. Stiklingeplanterne, som er formeret året før og op-

bevaret på kølelager pottes op og behandles som nævnt for okulerede roser.

Vil man benytte væksthuse kan produktions-tiden for 'Rona' og andre roser afkortes væsentligt. Moderplanter sættes til drivning midt i februar. Selv med moderat varme, ca. 10° C, vil stiklinger fra disse moderplanter være færdige til at høstes omkring 1. april.

Der kan stikkes frit på formeringsborde, i kasser eller i mindre enheder for senere oppotning. En oppotning vil let sættes væksten tilbage 1 til 2 uger. Derfor bør det overvejes, om det ikke er mere hensigtsmæssigt at stikke 3-4 stiklinger direkte i salgsenheden, som til denne produktion skal være 2,0 liter container. Ved denne fremgangsmåde bliver der ingen oppotning, og planterne skal ikke knibes. 'Rona' vil begynde at blomstre 8-9 uger efter stikning og er således færdig til salg fra sidst i maj (uge 22). Ved senere stikning kan den sidste halvdel af produktionstiden foregå ude på containerpladsen.

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1976 25,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

NYLSEN & LYDICHE
(EX. SIMPSON)

Trykt i 8.000 eksemplarer.